

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M. F.** bytom v S., proti odporokyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie znalca M., bytom v K., M. ul. č. X proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2011, č.k. 3Sd/53/2009-86, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2011, č.k. 3Sd/53/2009-86 **z r u š u j e** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením s poukazom na § 141 ods. 2 OSP priznal znalcovi M. odmenu 398,40 € za vypracovanie znaleckého posudku č.1/2011. Súčasne upravil účtáreň, aby priznanú odmenu vyplatila znalcovi na jeho účet.

V odôvodnení uviedol, že po preskúmaní povahy a rozsahu vykonaných úkonov podľa § 6 a 7 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z.z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len „vyhláška“) z celkove požadovanej odmeny v sume 557,76 € priznal znalcovi odmenu vo výške 398,40 €, lebo podľa jeho názoru znalec niektoré úkony v skutočnosti účtoval dvakrát a pre vypracovanie posudku nemusel študovať odbornú literatúru.

Proti tomuto uzneseniu podal znalec odvolanie. Nesúhlasil s krátením vyúčtovanej odmeny. Namietal, že súdny spis musel preštudovať a čas, ktorý vynaložil na štúdium spisu navrhol zaradiť do položky spracovanie a napísanie znaleckého posudku. Vzhľadom na vývoj medicíny a predmetnej špecializácie v odbore neurochirurgie a napriek trom atestáciám musel

preštudovať problematiku zásad určovania invalidity v súčasnosti, čo nebolo predmetom atestácií. Žiadal preto priznanie znalečného v uplatnenej výške.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu je potrebné vyhovieť.

Podľa § 139 ods. 2 OSP ak bol podaný znalecký posudok, vzniká právo na náhradu hotových výdavkov a na odmenu (znalečné). Osobitný zákon ustanovuje, komu sa znalečné vypláca.

Podľa § 33 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 382/2004 Z.z.“) ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorým ustanoví podrobnosti o výške, druhu, spôsobe a podmienkach určenia znalečného, úhrady za prehľad a tlmočného, podmienkach výkonu činnosti za zvýšené, znížené znalečné alebo tlmočné alebo bezodplatne (písm. a/).

Podľa § 6 vyhlášky znalcovi v odbore zdravotníctvo a farmácia a znalcovi v odbore právne vzťahy k cudzine patrí hodinová odmena za každú začatú hodinu výkonu znaleckej činnosti 19,92 €.

Znalečné patrí do trov konania (ako trov dôkazu), ktoré vznikli v priebehu konania účastníkom prípadne ďalším osobám zúčastneným v konaní podľa § 137 ods. 1 OSP a prizná náhradu len za účelne vynaložené trov konania (§ 142 ods. 1 OSP).

Vyhláška stanovuje spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času za znaleckú činnosť.

Zo spisu vyplýva, že krajský súd uznesením z 13. decembra 2010, č.k. 3Sd/53/2009-33 ustanovil znalca M. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie neurochirurgia a uložil mu vypracovanie znaleckého posudku. Znalec odovzdal krajskému súdu znalecký posudok 2. februára 2011 spolu s vyúčtovaním za znalecké úkony a požadoval odmenu za 28 hodín po 19,92 €/1 hod. v sume 557,76 €.

Znalec požadoval za vypracovanie znaleckého posudku náhradu za 28 hodín, a to za 1 hodinu za prevzatie a prvotné oboznamovanie sa s úlohami od súdu, za 5 hodín, potrebných na preštudovanie spisu, za 17 hodín potrebných na spracovanie a napísanie znaleckého posudku, za 1 hodinu za vyhodnotenie MRI vyšetrenia a za 3 hodiny, potrebné na štúdium odbornej literatúry.

Z tejto znalcom vyúčtovanej odmeny krajský súd voľnou úvahou vyhodnotil, že mu nepatrí odmena za štúdium spisov v rozsahu 5 hodín. Znalec v odvolaní uviedol, že túto položku nesprávne identifikoval.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o znalečnom bez dostatočných podkladov usúdil, že za štúdium literatúry nemožno priznať znalcovi odmenu. Ponechal bez povšimnutia skutočnosť, že znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť, pri ktorej nemožno znalcovi upierať potrebu doplniť si ďalšie vedomosti aj preštudovaním potrebnej odbornej literatúry, aby znalec mohol vyhotoviť znalecký posudok kvalitne a na dobrej odbornej úrovni, zodpovedajúcej súčasným odborným poznatkom. Záver, že znalec už svoje vedomosti nemusí konfrontovať s poznatkami súčasnej odbornej teórie a praxe sa môže prejaviť v nedostatočnej kvalite znaleckého posudku, čo môže mať za následok ujmu na právach účastníkov.

Úlohou súd bude tiež ozrejmiť, čo znalec považoval za položku štúdium spisu, lebo zrejme v rámci štúdia spisu môže byť obsiahnuté štúdium zdravotnej dokumentácie, vyšetrenie účastníka pod. Súd preto musí od znalca zistiť, aké úkony na vypracovanie posudku vykonal, posúdiť, či ich vykonanie bolo potrebné a opätovne vyúčtovanie odmeny špecifikovať tak, aby aj rozhodovanie pri použití voľnej úvahy súdu o počte hodín, potrebných na vypracovania znaleckého posudku bolo preskúmateľné z hľadiska jeho súladu s obsahom spisov a so zásadami logického myslenia. Tieto požiadavky na možnosť posúdenia súdneho rozhodnutia pri určení výšky znalečného však súd dôsledne nerešpektoval.

Možno poznamenať, že vo vyúčtovaní znalec nevyčíslil odmenu za štúdium zdravotnej dokumentácie, čo mohol neprávne považovať za odmenu za štúdium spisu ale neuplatňoval ani náhradu hotových výdavkov ani náhradu za stratu času (§ 2 ods. 4 zákona

č. 382/2004 Z.z.), aj keď je treba rešpektovať požiadavku, že znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť o. i. účelne a hospodárne (§ 16 ods. 2 písm. c/ cit. zákona).

Vzhľadom na vzniknuté nejasnosti vo vyúčtovaní odmeny za vypracovanie znaleckého posudku Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach podľa § 221 ods. 1 OSP a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V ďalšom konaní opätovne rozhodne v zmysle § 139 ods. 2 OSP o priznaní znalečného v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 382/2004 Z.z. a vyhlášky.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 25. októbra 2011

JUDr. Elena Zavadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová